

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 3P/77/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5820202489
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Radičová
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5820202489.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudkyňou Mgr. Katarínou Radičovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti W.: G., nar. XX.XX.XXXX a I., nar. XX.XX.XXXX, maloleté deti bytom u matky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, IČO: 30794536, deti rodičov: matky - Bc. C. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. N. XXX, B. N. a otca - I. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. N. XXX, B. N., v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Otec mal. detí je p o v i n n ý prispievať na výživu mal. I. W., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške XXX eur mesačne a mal. G. W., nar. XX.XX.XXXX, sumou vo výške XXX eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí, počnúc dňom 11.12.2020.

II. Zameškané výživné na mal. I. W., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX vo výške XXX eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Zameškané výživné na mal. G. W., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 11.12.2020 do 10.03.2021 vo výške 218 eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky, v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/12/2018-29 zo dňa 18.07.2018, v časti o určení výživného na mal. deti.

V. Vo zvyšnej časti súd návrh matky mal. detí na zvýšenie výživného z a m i e t a.

VI. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom dourčeným súdu dňa 11.12.2020 žiadala matka mal. detí, aby súd zaviazal otca mal. detí povinnosťou prispievať na výživné mal. I. W., nar. XX.XX.XXXX sumou XXX,- eur mesačne a na mal. G. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 250,- eur mesačne, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, a to odo dňa podania návrhu.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 5P/12/2015 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Zároveň súd chválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa mal. deti zverili do jej osobnej starostlivosti s právom zastupovať a spravovať ich majetok pre oboch rodičov. Otec sa zaviazal prispievať na výživu mal. detí sumou po 100,- eur mesačne na každé dieťa. Od poslednej úpravy práv a povinností voči mal. deťom sa zmenili pomery tak na strane matky, ako aj na strane detí. V čase posledného rozhodovania boli obidve mal. deti na základnej škole, v súčasnosti navštevujú strednú školu. Taktiež s výškou výživného 100,- eur na každé dieťa v čase rozvodu matka súhlasila, nakoľko s otcom mal. detí boli dohodnutí, že deti budú u nej keď on bude v práci (chodí na turnusy), a keď sa

vráti z turnusu a bol doma deti trávili čas u neho. Niekedy to bol víkend, niekedy týždeň a dokonca aj mesiac. Vyššie výživné nepovažovala za dôvodné, nakoľko v čase, keď sa deti nachádzali u otca, celú starostlivosť zabezpečoval on. Poukázala na to, že medzi ňou a otcom mal. detí došlo aj k vyporiadaniu BSM a ona sa stala vlastníčkou rodinného domu (otca mal. detí vyplatila, pričom bola nútená zadlžiť sa úverom). Pred vyporiadanim BSM žil otec mal. detí v tomto rodinnom dome, no po vyporiadani BSM sa odsťahoval a išiel bývať k jeho sestre. Z uvedeného dôvodu už deti okrem bežných denných návštev nechodia k otcovi. To znamená, že od októbra 2020 celú starostlivosť zabezpečuje ona. Podľa informácií, ktoré jej poskytol otec mal. detí, tento plánuje výstavbu nového rodinného domu, teda v najbližšej dobe bude bývať u sestry. Ďalej matka uviedla, že otec nad rámec výživného prispieva mal. deťom napríklad ak ho poprosia kúpiť tenisky prípadne bundu, resp. sa podieľa na nákladoch na koníček detí, ktorým sú kone. Matka nevie, v akej výške to je, nakoľko mal. syn chodí na občasnú brigádu a niečo z nich hradí on sám. Od otca mal. detí vie, že plánuje ešte zaplatiť synovi vodičský preukaz (myslí si, že polovicu bude platiť otec a polovicu syn). Spolu s návrhom doručila matka súdu aj prehľad mesačných príjmov a výdavkov, kedy príjmy matky predstavujú sumu 1 099,90 eur a výdavky sumu 1 094,84 eur, sobášny list a rodné listy detí.

3. Otec v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 08.02.2021 nesúhlasil s výškou výživného, ktoré navrhla matka. Má za to, že oproti stavu, ktorý tu bol v čase vydania rozsudku Okresného súdu Námestovo, sp.z n. 5P/12/2018-29 zo dňa 18.07.2018 k dnešnému dňu nedošlo k podstatnej zmene pomerov. Je síce pravda, že maloleté deti začali navštevovať strednú školu, táto zmena sa však zásadne prejavila iba vo výdavkoch na cestovné detí. Vo vzťahu k maloletej G. tak išlo o navýšenie o 29,48 eur a vo vzťahu k maloletému I. o navýšenie o 83,60 eur, pričom v čase keď syn navštevoval školu prezenčne (teda mimo pandémie), boli tieto výdavky syna na cestovanie (ako aj ostatné výdavky na školskú stravu a pomôcky) hradené zo strany otca nad rámec súdom schváleného výživného. Ak by však súd dospel k záveru, že je nevyhnutné zvýšiť súdom určené výživné, potom navrhujeme, aby bolo výživné zvýšené maximálne na sumu 170,- eur pre maloletého syna I. a sumu 130,- eur pre maloletú dcéru G.. Podľa otca mal. detí, matka maloletých nežiada zvýšiť výživné z dôvodu potrieb maloletých ale z dôvodu jej potreby splácania hypotekárneho úveru. V prípade, ak by súd návrhu matky vyhovel v celom rozsahu mohol by tak nastať stav, kedy by matka zužitkovala výživné určené pre deti na úhradu hypotekárneho úveru, a teda pre vlastnú potrebu, čo je v absolútnom rozpore s účelom platenia výživného sledovaného zákonom o rodine. Ďalej uviedol, ktoré náklady uvedené matkou je potrebné nebrať do úvahy, keďže tieto nie je možné považovať za „platby na deti“ ako aj výdavky na deti, ktoré je možné započítať. Vo vzťahu k nákladom na stravovanie vo výške (v priemere) 441,65 eur mesačne, t.j. v priemere 147,22 eur na osobu, má za to, že tieto sú mierne premrštené. K svojim majetkovým pomerom otec uviedol, že sa rodičia maloletých dohodli, že v rámci vyporiadania zaniknutého BZM matka nadobudne rodinný dom a otcovi vyplatí jeho podiel. Vyplatený podiel otec plánuje použiť na výstavbu nového rodinného domu, a to najmä z dôvodu, že chce, aby ho mohli v tomto dome bez obmedzení navštevovať a bývať v ňom aj jeho deti, čo v aktuálnej situácii nie je možné, nakoľko otec maloletých býva u svojej sestry, kde nie je priestor na to, aby sa tam maloleté deti mohli dlhodobo zdržiavať a prenocovať. Poukázal na to, že zväčša pracoval na stavbách v zahraničí. Jeho príjmy boli v roku 2020 nízke, nakoľko vzhľadom na celosvetovú pandémiu bol nútený zostať doma a nepodarilo sa mu nájsť si riadnu prácu. Od apríla 2020 do januára 2021 bol dobrovoľne nezamestnaný s tým, že si na živobytie a výživné pre deti privyrábal občasnými brigádami. Jeho nepravidelný príjem predstavoval približne 600,- až 700,- eur mesačne. Od februára 2021 otec nastúpil na prácu do Nemecka. Ďalej otec popísal aj nevyhnutné výdavky, ktoré je potrebné brať do úvahy pri posudzovaní jeho majetkových pomerov spolu vo výške 620,91 eur. Pričom poukázal na to, že za bývanie a stravu platí svojej sestre, u ktorej sa aktuálne zdržuje symbolickú sumu 100,- eur. Ďalších 100,- eur spláca pôžičku, ktorá bola poskytnutá jemu a jeho bývalej manželke (matke maloletých) ešte za trvania manželstva v celkovej výške 15 000,- eur. Okrem pravidelného výživného na deti im prispieva aj nad rámec týchto povinných platieb, a to uhradením školských pomôcok a hradením voľno časových aktivít, ktorým je starostlivosť o koňa, s ktorým súviseli v roku 2020 výdavky v sume mesačne cca 109,- eur. Synovi prispel na vodičský kurz, kedy mu uhradil prvú splátku vo výške 500,- eur a druhú splátku vo výške 500,- eur mu uhradí po úspešnom absolvovaní tohto kurzu a získaní vodičského oprávnenia.

4. Kolízny opatrovník v správe zo zisťovania pomerov uviedol, že mal. deti žijú s matkou v rodinnom dome, ktorý je prispôsobený ich potrebám. Popísal príjmy a výdavky rodiny, školské výsledky detí, ako aj ich správanie a dobrý zdravotný stav. Ďalej uviedol, že z vyjadrenia detí vyplýva, že s otcom udržiavajú intenzívny kontakt. Do času kedy otec býval v rodinnom dome, v ktorom spolu s matkou bývali teraz

t. j. do októbra 2020, deti s otcom trávili všetky dni, ktoré otec nebol v práci, nešlo len o víkendy ale o viac dní, aj týždeň. V súčasnej dobe sa s otcom stretávajú bez prenocovania, otec prichádza buď za nimi do rodinného prostredia alebo ich pozve do rodinného prostredia svojej sestry, u ktorej býva. Deti uviedli, že okrem stravy, ktorú im zabezpečuje matka sa na ostatných výdavkov podieľa aj otec. Keď ho o niečo požiadajú tak im to vždy kúpi, ako tenisky, bundu a iné osobné veci. Mal. G. na začiatku školského roku uhradil školskú pomôcku kadernícky kufrík v sume 145,- eur. Uhradil jej poplatok za školský výlet do Paríža v sume 250,- eur, ktorý však bol vrátený z dôvodu jeho nekonania. Mal. I. uviedol, že otec mu uhradil poplatok za vodičský kurz vo výške 1 050,- eur. Taktiež sa podieľa na úhrade výdavkov na ich spoločnú záľubu, kupuje krmivo pre koňa, uhrádza za veterinárne prehliadky koňa. Ďalej kolízny opatrovník popísal majetkové pomery otca. V závere uviedol, že od poslednej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, v časti výživného na strane maloletých detí došlo k zvýšeniu nákladov na osobnú starostlivosť o maloleté deti a to hlavne z dôvodu ich nástupu na strednú školu. Avšak poukázal aj na fakt, že otec okrem bežného výživného, ktoré uhrádza matke sa podieľa aj iným spôsobom na úhrade nákladov spojených so starostlivosťou o maloleté deti.

5. Na pojednávanie nariadené na deň 10.03.2021 sa nedostavil otec mal. detí. Predvolanie na pojednávanie mu bolo riadne doručené. Jeho neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil právny zástupca z dôvodu práce otca mal. detí v Nemecku. Na základe uvedeného súd vykonal pojednávanie v neprítomnosti otca mal. detí.

6. Matka mal. detí na pojednávaní zotrvala na vyjadreniach uvedených v návrhu, v ktorom popísala výdavky ako aj jej súčasnú situáciu a na skutočnosti, na základe ktorých sa rodičia dohodli na úprave práv a povinností k mal. deťom pri rozvoze manželstva. Starostlivosť o deti od 10/2020 zabezpečujem len ona, keď sa deti stretávajú s otcom, tiež toto stretávanie prebieha u nej doma, takže otec neposkytuje žiadne peniaze na stravu. Nesúhlasí s vyjadrením otca ohľadne toho, že žiada zvýšiť výživné aj kvôli splácaniu úveru ktorý má. Jej výdavky neberie vôbec do úvahy, ide výlučne o deti. Uviedla ich len pre potreby súdu. V súčasnosti sú výdavky na mal. I. 17,15 eur poisťka, 33,16 eur podiel na spoločných výdavkoch, 20,- eur telefón, 83,60 eur cestovné, 40,- eur vreckové (čo predstavuje 2 eura na deň), stravné 140,- eur (4,50 eur na deň), drogéria 20,- eur a oblečenie 20,- eur. Spolu to predstavuje sumu 373,91 eur. Pokiaľ ide o výdavky na mal. G. tie sú 14,51 eur poisťka, 33,16 eur podiel na spoločných výdavkoch, 20 eur telefón, 29,48 eur cestovné, 40,- eur vreckové (čo predstavuje 2,- eura na deň), stravné 140,- eur (4,50 eur na deň), drogéria 30,- eur a oblečenie 30,- eur. Spolu to predstavuje sumu 337,15 eur. Má za to, že keďže celá starostlivosť o deti je na nej, nakoľko sa otec v súčasnosti nachádza v Nemecku a s deťmi je v kontakte len telefonicky, mal by otec platiť viac ako polovicu z uvedených výdavkov. Matka poprela vyjadrenia otca, že nepracoval počas opatrení súvisiacich s COVID-19. V mesiacoch 04/2020 - 06/2020 pracoval s jej otcom pričom jeho príjem bol cca 100,- eur na deň. Následne v mesiacoch 07-08/2020 pracoval v Belgicku a 09/2020 - 11/2020 opätovne s jej otcom. Pokiaľ ide o výdavky ktoré uviedol otec vo vyjadrení, tieto nepoprela. Uviedla však, že ak by boli výdavky otca 629,- eur ako uvádza, nevie potom kde by zobral peniaze na ďalšie položky, ktoré tam uviedol. Matka poprela, že by otec zaplatil synovi vodičský preukaz. Zaplatil polovicu a druhú polovicu bude platiť ona s jej otcom. Poukázala aj na to, že výdavky ktoré uviedol otec na koňa boli za rok 2020. Tieto v rovnakej výške v tomto roku už nebudú, nakoľko napr. kastrácia koňa sa vykonáva len raz, rovnako tak aj prejazdenie koňa v sume 840,- eur. Otec sa v súčasnosti zamestnal v Nemecku, čo znamená, že jeho príjem bude minimálne 3x vyšší ako bol doteraz. S ohľadom na uvedené má za to, že deti by sa mali podieľať na životnej úrovni otca a preto žiada aby súd stanovil výživné min. vo výške 210,- eur na mal. I. a 190,- eur na mal. Sárú. Matka súdu na pojednávaní predložila nákupné pokladničné bločky.

7. Právny zástupca otca nesúhlasil s návrhom matky na zvýšenie výživného a v plnom rozsahu sa pridržiaval vyjadrenia zo dňa 05.02.2021. Zároveň súdu predložil aktuálne výdavky otca, ktoré sa zvýšili v časti zdravotného poistenia ako aj bývania a stravy. Návrh matky považuje za nedôvodný. Nebolo preukázané, že by nevyhnutnými potrebami detí vznikali náklady, na ktoré by mal otec prispievať výživným tak ako uvádza matka vo svojom návrhu. Má za to, že vzhľadom na pandemickú situáciu nie všetky výdavky ktoré uviedla matka korešpondujú s aktuálnou situáciou a sú neodôvodnené. Pokiaľ ide o príjmový potenciál otca považuje za zjednodušene povedané, že jeho príjem bude 3x vyšší ako na Slovensku. Nezhľaduje to odvodové povinnosti, výdavky spojené na fyzickú existenciu otca pracujúceho v zahraničí a z hľadiska príjmového potenciálu aj na skutočnosť, že aj v zahraničí je situácia na trhu práce neistá, čo otca fakticky zasiahlo aj v mesiaci 02/2021 kedy došlo k redukcii potreby jeho práce. Ak by súd dospel k záveru, že sa zmenili pomery na strane detí odôvodňujúce zvýšenie

vyživovacej povinnosti, navrhol, aby bolo výživné zvýšené max. na sumu 170,- eur na mal. I. a 130,- eur pre mal. G.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní súhlasil s návrhom matky, nakoľko od poslednej úpravy pomerov došlo na strane detí k zvýšeniu nákladov. Mal. detí navštevujú strednú školu s tým, že mal. I. bude čoskoro plnoletý. Z tohto dôvodu deti majú zvýšené výdavky nielen čo sa týka školy. Podotkol, že ja keď v súčasnosti matka neuhrádza náklady na cestovné, so štúdiom na strednej škole sú spojené zvýšené výdavky, ktoré matka na pojednávaní neuviedla. Kolízny opatrovník navrhol súdu aby zvýšil výživné na mal. detí s poukazom aj na to, že samé deti sa vyjadrili, že otec im prispieval aj inou formou ako výživným. Má za to, že je potrebné prihliadať aj na aktuálne výdavky matky súvisiace s mal. deti, ako aj to, že otec v súčasnosti pracuje v Nemecku, takže jeho príjem bude vyšší ako v roku 2020.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky mal. dieťaťa a oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú založené v súdnom spise a zistil nasledovný skutkový stav:

10. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 5P/12/2018 mal súd preukázané, že súd rozsudkom 5P/12/2018-29 zo dňa 18.07.2018 manželstvo účastníkov rozviedol a schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec mal. detí bol zaviazaný prispievať na výživu I. sumou 100,- eur mesačne a G. sumou 100,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Právo zastupovať a spravovať majetok detí mali obaja rodičia. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.08.2020.

11. Z lustrácie v sociálnej poisťovni súd zistil, že matka mal detí pracuje od 01.06.2010 na Okresnom súde Námestovo a jej vymeriavací základ za obdobie 01/2020 až 11/2020 predstavoval okrem mesiaca 10/2020, kedy tento dosiahol sumu 1 758,82 eur, sumu približne 1 100,- eur.

12. Z lustrácie v sociálnej poisťovni ohľadne otca mal. detí súd zistil, že tento je od 05.07.2011 evidovaný ako SZČO, jeho vymeriavací základ v roku 2020 predstavoval za mesiace 01/2020 - 04/2020 sumu 506,20 eur.

13. Z čestného prehlásenia I. D., sestry otca mal. detí, zo dňa 24.02.2021 vyplýva, že tento sa do jej domácnosti nastáhoval 31.10.2020 a na domácnosť prispieva 150,- eur mesačne.

14. Z čestného prehlásenia F. W., matky otca mal. detí, zo dňa 26.02.2021 vyplýva, že otec mal. detí im mesačne spláca pôžičku, ktorú poskytli rodičom mal. detí počas ich manželstva na dostavbu ich spoločného rodinného domu v sume 500 000,- Sk. Otec mal. detí im mesačne spláca sumu 100,- eur.

15. Matka mal. detí predložila súdu i pokladničné bločky preukazujúce nákup stravy pre mal. deti za obdobie od 09.02.2021 do 09.03.2021 spolu v sume 473,56 eur.

16. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine (ZR), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

17. Podľa § 62 ods. 1 - 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho

zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

19. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

20. Podľa § 77 ods. 1 ZR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre mal. dieťa možno priznať najdlhšie na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

21. Podľa § 78 ods. 1 a 3 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti, plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy mal. detí. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce.

23. Pri svojom rozhodovaní o zmene výživného súd porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase vydania rozhodnutia. Súd porovnal u oboch rodičov navzájom možnosti, schopnosti a majetkové pomery, prihliadol k odôvodneným potrebám mal. detí. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov.

24. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je odôvodnený. Naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k mal. deťom upravená rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/12/2018-29 zo dňa 18.07.2018, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti matky a otec mal. detí bol zaviazaný prispievať na výživu I. sumou 100,- eur mesačne a G. sumou 100,- eur mesačne, vždy do každého 15. dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 06.08.2018. V tom čase mal. deti navštevovali základnú školu, a to I. 8. ročník a G. 7. ročník. Matka pracovala na Okresnom súde Námestovo ako asistentka a jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie od 06/2017 - 05/2018 predstavoval sumu 633,85 eur. Otec pracoval ako ZŠČO a jeho príjem zo živnosti predstavoval za rok 2017 sumu 9 900,- eur.

25. V porovnaní s uvedeným rozsudkom súd môže konštatovať zmenu v odôvodnených nárokoch mal. detí, a to nielen v súvislosti s celkovým telesným rastom, ale aj s výdavkami súvisiacimi so štúdiom na strednej škole. Mal. I. navštevuje 2. ročník Spojenej školy v T. a mal. Sára 1. ročník Strednej odbornej školy podnikania a služieb v T., s ktorým štúdiom sú spojené viaceré výdavky, a to nielen na zakúpenie školský potrieb, ale aj cestovným súvisiacim s dochádzaním do škôl a stravou. Okrem toho výdavky na mal. I. predstavujú poistenie 17,15 eur, podiel na spoločných výdavkoch 33,16 eur, telefón 20,- eur, cestovné 83,60 eur, vreckové 40,- eur, stravné 140,- eur (4,50 eur na deň), drogéria 20,- eur a oblečenie 20,- eur. Spolu suma 373,91 eur a výdavky na mal. G. poistenie 14,51 eur, podiel na spoločných

výdavkoch 33,16 eur, telefón 20,- eur, cestovné 29,48 eur, vreckové 40,- eur, stravné 140,- eur (4,50 eur na deň), drogeria 30,- eur a oblečenie 30,- eur. Spolu suma 337,15 eur.

26. Pri určovaní výšky výživného súd prihliadol na odôvodnené potreby mal. detí, ako aj na možnosti a schopnosti obidvoch rodičov. Matka mal. detí je naďalej zamestnaná na Okresnom súde Námestovo, pričom vymeriavací základ za rok 2020 predstavoval približne 1 100,- eur . Matka poberá aj prídavky na maloleté deti vo výške 49,90 eur mesačne. V súčasnosti býva spolu s deťmi v rodinnom dome, s ktorého užívaním sú spojené ročné výdavky za uhlie vo výške 41,60 eur, odpad a dane vo výške 70,54 eur, poistenie domu vo výške 137,90 eur a mesačné výdavky na elektrinu 37,- eur a internet 15,- eur. Okrem toho má výdavky súvisiace s mal. deťmi, ktoré súd popísal vyššie. Medzi výdavky matky patrí aj úver, ktorý spláca mesačne v sume 206,- eur a životná poisťka v sume 70,- eur. Čo sa týka otca mal. detí, tento je naďalej samostatne zárobkovo činnou osobou, jeho vymeriavací základ v roku 2020 predstavoval za mesiace 01/2020 - 04/2020 sumu 506,20 eur. Následne bol podľa jeho vyjadrenia od apríla 2020 do januára 2021 dobrovoľne nezamestnaný s tým, že si na živobytie a výživné pre deti privyrábal občasnými brigádami. V súčasnosti sa pracovne nachádza v Nemecku a súdu nie je známi jeho terajší príjem, resp. odmena, ktorú by mal dosahovať za odpracovaný čas. Rovnako otec súdu nepreukázal ani výšku finančných prostriedkov, ktoré mal zarobiť brigádne počas obdobia kedy bol dobrovoľne nezamestnaný. Súdu sú známe len jeho výdavky, ktoré uviedol vo vyjadrení, a to výživné na mal. deti 200,- eur, zdravotné poistenie 76,44 eur, sociálne poistenie 180,99 eur, telefón 15,- eur, bývanie a strava 150,- eur, pohonné hmoty 90,- eur splácanie pôžičky rodičov 100,- eur, životná poisťka 16,- eur, starostlivosť o synovho koňa 29,- eur. Tieto výdavky spolu predstavujú 857,43 eur. Už len z uvedeného je zrejmé, že príjem otca z brigádnej činnosti musel predstavovať minimálne sumu 900,- eur, aby otec mohol pokryť všetky tieto výdavky.

27. Súd bral do úvahy všetky otcom uvádzané skutočnosti ohľadne oprávnených výdavkov detí ako aj skutočností odôvodňujúcich zvýšenie vyživovacej povinnosti. Ako súd konštatoval vyššie, sú dané dôvody na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca k mal. deťom. Keďže súd nemal preukázaný aktuálny príjem otca, pričom otca na jeho predloženie výslovne vyzval v predvolaní na pojednávanie, súd vychádzal jednak z príjmu otca, ktorý tento dosahoval v čase poslednej úpravy k mal. deťom, ktorý predstavoval v roku 2017 sumu 9 900,- eur, t. j. 825,- eur mesačne, jednak z otcom tvrdeného príjmu z brigádnej činnosti za rok 2020 cca 700,- eur. Súd pritom bral do úvahy aj výdavky otca vo výške 857,43 eur, ako aj to, že otec prispieva deťom aj nad rámec vyživovacej povinnosti. Vzhľadom na uvedené súd ustálil, že čistý mesačný príjem otca, ktorý by dosiahol, keby naďalej vykonával prácu na Slovensku ako SZČO, by predstavoval s poukazom na to, že otec bol schopný brigádnou činnosťou pokryť svoje výdavky vo výške 857,43 eur, minimálne sumu 1 000,- eur mesačne. Keďže otec v súčasnosti vykonáva prácu v Nemecku bude jeho príjem predstavovať vyššiu čiastku ako je uvádzaná suma. Otec je v produktívnom veku, je zdravý a vzhľadom na jeho pracovné uplatnenie v obore stavebníctvo, má súd za to, že nebude pre otca obtiažne, v prípade, ak by jeho príjem nepredstavoval sumu, ktorá je schopná pokryť jeho výdavky, nájsť si popri aktuálnej práci v Nemecku i brigádnou činnosť na zabezpečenie nielen svojich potrieb, ale aj potrieb detí. Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca prispievať výživným na mal. I. vo výške 190,- eur mesačne a mal. Sára 160,- eur mesačne.

28. Vo zvyšnej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Dôvodom na zamietnutie návrhu v časti výživného bola okrem veku a oprávnených potrieb mal. detí aj skutočnosť, že otec prispieva na ich výživu aj nad rámec súdom stanovenej vyživovacej povinnosti.

29. Súd priznal matke aj zameškané výživné na mal. deti za obdobie od podania návrhu na začatie konania do vyhlásenia rozsudku na obe mal. deti, ktoré predstavuje 3 mesiace (01-03/2021) a 19 dní (12/2020). Zameškané výživné tak predstavuje sumu 328,- eur na mal. I. (3 x 90 + 2,9 x 20) a 218,- eur na mal. G. (3 x 60 + 1,9 x 20), ktoré výživné súd uložil otcovi zaplatiť v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

30. Nakoľko došlo k zvýšeniu vyživovacej povinnosti súd rozhodol aj o zmene rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 5P/12/2018-29 zo dňa 18.07.2018, v časti o určení výživného na mal. deti.

31. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko neboli zistené také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1,2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok, v znení neskorších predpisov.